

denne Udtalelse fremkom fra den ærede Ordførers Side. Thi Tingets Medlemmer vil se, at der under Nr. 39 i Betænkningen netop fra radikal Side foreslaas, at „mener en Præst af religiøse Grunde ikke at kunne eller burde foretage en Vielse, er han berettiget til at undslaa sig for at foretage den, og det staar da Parterne frit for at henvende sig til en hvilken som helst anden Præst om Vielsens Foretagelse“. I det hele kan jeg ikke se rettere end, at naar man indfører den valgfri Ordning, bliver der saa godt som muligt Frihed til alle Sider; de eneste, man kan sige ikke faar Lov til at blive viet akkurat paa den Maade, de ønsker, er de sikkert meget faa Brudepar, som ikke vil være i Stand til at faa nogen Præst til at yde dem Bistand. Naar den ærede Ordfører talte om de to Slags Ægteskaber, som vil fremkomme, vil jeg sige, at hvis man gaar til den tvungne borgerlige Ægteforening, kommer der ogsaa to Slags Ægteskaber frem, nemlig de Ægteskaber, som ikke bagefter bliver bekræftet ved den kirkelige Vielse, og de Tilfælde, hvor Brudeparret bagefter bliver viet i Kirken. Men det er i øvrigt af den Slags Argumenter, som jeg mener ikke kan tillægges nogen nævneværdig Betydning.

Naar den ærede Ordfører endvidere taler om, at de paagældende Protokoller vil være at søge hos to forskellige, vil jeg henvise til Ændringsforslag Nr. 20 til § 38, hvorved der netop er aabnet Mulighed for, at Vielsen, som er foretaget af Præsten, bliver anmeldt til Ægteskabsbogen. Den ærede Ordfører har ved flere Lejligheder her i Rigsdagen henvist til sin Tanke om Indførelse af et Folkeregister, og det kan jo maaske være meget godt; men lad os saa en Gang ved Lejlighed faa at se, hvordan det Forslag kommer til at tage sig ud.

Jeg har med ganske overordentlig stor Interesse hørt paa de forskellige Forsøg, der her fra denne Plads er blevet gjort paa at bortforklare den Betydning, som maa lægges i Adressen fra de mange Menighedsraad. Man kan nu ikke komme fra, at naar der er 1082, som har vedtaget Adressen, og kun 87, som har udtalt sig imod, kan man ikke komme fra, at der er Flertal for den fakultative Ordning blandt Menighedsraadenes Medlemmer. Og medens man i al Almindelighed maaske nok kan stille sig lidt skeptisk overfor Adressers Betydning, maa man dog ikke glemme, at denne Adresse kommer fra Menighedsraad, hvis Medlemmer jo alle er alvorlige og troende Mennesker, som sikkert har givet deres Til-

slutning efter samvittighedsfuld Overvejelse. Men ganske uanset disse Adresser, som saaledes er fremkommet fra Menighedsraadene, ved vi, der kender en Del til Stemningen navnlig paa Landet, sikkert godt, at der ikke her i Landet kan peges paa noget bestemt udtalt Ænske om at gaa til tvungen borgerlig Vielse. Jeg har i alt Fald aldrig, eller jeg maa maaske sige sjældent, truffet det Ænske i de Kredse, hvor jeg er kommet, og den hidtilværende Adgang til at opnaa borgerlig Vielse, som, det vil jeg indrømme, har været meget begrænset, er kun benyttet i ganske ringe Grad. Jeg har i flere Aar været Borgmester i en By med en halv Snes Tusind Indbyggere; det var der gennemsnitlig kun hvert andet Aar, at et Brudepar henvendte sig til mig for at blive borgerlig viet.

Naar der tales om Sønderjyderne, maa jeg sige, at jeg forstaar ikke dette Arguments Betydning; naar nemlig Sønderjyderne efter Genforeningen faar samme Adgang, som de har i Øjeblikket, til at blive borgerlig viet, kan jeg ikke indse, hvilken Interesse de kan have i, om deres Medborgere her hjemme vælger at lade sig vie i Kirken eller hos Giffefogeden. Naar der er fremkommet den Udtalelse dernede fra, hvad enten det nu maatte være Arbejde, som er bestilt fra Kongeriget eller ikke, synes jeg derfor ikke, der kan tillægges den videre Betydning.

Jeg kan ikke tiltræde det Ændringsforslag, der er stillet af mine to Partifæller fra Fyn (J. Jacobsen og Jensen-Sønderup), forsaavidt som det gaar ud paa, at det ikke skulde være Giffefogeden, men Sogneraadets formanden, der skulde foretage den borgerlige Ægteforening. Jeg tror i det hele taget, det vil være heldigt, at den foretages af en særlig dertil beskikket Person, nemlig Giffefogeden. Jeg skal henvise til, at ifølge Ændringsforslag under Nr. 1 til § 28 er det saaledes, at for Landkommunernes Vedkommende bestemmer Sogneraadet, hvilket af dets Medlemmer der under Formandens Forfald skal træde i hans Sted. Jeg synes, man er bedre tjent med at have en bestemt udpeget Mand dertil end at være udsat for skiftende Stedfortrædere for Sogneraadets formanden.

Med Hensyn til Ændringsforslaget, som gaar ud paa, at Lovforslagets § 44 skal udgaa, maa jeg henvise til det ejendommelige i, at hverken Udvalgets Ordfører eller Justitsministeren har udtalt sig om dette Ændringsforslag. Det ærede 7de Medlem for Randers Amt (Harboe) bemærkede før,